

ELS CURSOS NATURALISTES DE LA INSTITUCIÓ

▶▶ PROGRAMA
2014

» INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ

Per formalitzar la inscripció, cal posar-se en contacte, com a mínim, quinze dies abans de l'inici del curs, amb l'entitat indicada per a cada curs, donant les vostres dades i el DNI.

Una vegada feta la inscripció, cal fer l'ingrés de la matrícula al compte 0133-3001-20-4200002683 de MicroBank, **a nom de la ICHN, fent constar el vostre nom i el del curs**. El pagament s'haurà de realitzar en el termini màxim de tres dies a comptar de la data d'inscripció. Altrament, la inscripció quedarà anul·lada.

En el cas que una persona vulgui anul·lar la inscripció, només recuperarà el 80 % de l'import, sempre que ho sol·liciti amb una antelació mínima de quinze dies respecte a l'inici del curs.

Els cursos estan limitats a 20 places. La matrícula es farà per rigorós ordre d'inscripció, d'acord amb la data de l'ingrés. Hi haurà una llista d'espera per cobrir baixes eventuals.

Els cursos que no comptin amb un nombre mínim d'assistents es podran anul·lar i es retornarà l'import íntegre de la inscripció.

Els socis de les entitats adherides a la ICHN, els de la SCB i els de la FEEC, tindran el mateix preu d'inscripció que els socis de la ICHN.

El preu de la matrícula dels cursos inclou l'assistència a les sessions teòriques i pràctiques, la documentació i l'assegurança per accident o danys a tercers. El transport, els àpats i l'allotjament no hi són inclosos.

En funció de les condicions climatològiques i tenint en compte que es tracta de cursos de camp, majoritàriament, cal portar l'equipament adequat (roba d'abric, impermeable, aigua, barret, protecció solar, etc.).

S'ha sol·licitat el reconeixement de les activitats de formació permanent adreçades al professorat pel Departament d'Ensenyament.

PER A MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:

Secretaria de la ICHN.

Carrer del Carne, 47; 08001 Barcelona.

De dilluns a divendres.

Tel: 933 248 582; a/e: ichn@iec.cat.

1

PROCESSAT I OPTIMITZACIÓ DE FOTOGRAFIES DIGITALS

DATES

22 de febrer de 2014

PROFESSORAT

Albert Masó, biòleg, professor, fotògraf de natura i assessor científic de National Geographic.

CAL QUE PORTEU

Per fer el curs es recomana tenir coneixements previs de captura d'imatges digitals. Si algú vol portar la seva càmera per a consultar alguna característica, ho pot fer.

LLOC DE TROBADA

A les 10 del matí, al Cèntric, Espai Cultural (plaça de Catalunya, 39-41; El Prat de Llobregat).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els veïns del Prat del Llobregat és de 32 €, i per a la resta és de 50 €.

DISSABTE

De 10 a 20 h. Processat inicial. Processos previs segons el format; programes més adequats; revelat del RAW; el White Balance; modes RGB o CMYK; escala de grisos; número de bits.

Tractament i ajust. L'ús d'editors d'imatge; redimensionar; ajustar l'exposició d'una fotografia; l'histograma ideal; enquadrament i girs; corbes i nivells; l'equilibri cromàtic i la gestió de color; contrast i lluentor; to, saturació i lluminositat; ombres i altres llums.

Optimització i flux de treball. Observació a píxels reals; soroll i gra; l'enfocament; imatges mogudes i trepidació; procediments més adequats en cada cas; observació pràctica de cada funció; projecció d'imatges digitals; documentació i arxiu; sistemes de seguretat.

2

TRAVESSA GEOLÒGICA PER LA DEPRESSIÓ CENTRAL. DE MONTSERRAT AL PORT DEL COMTE

DATES

22 i 23 de març de 2014

PROFESSORAT

Josep Biosca Munts, professor del Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de la UPC i Oriol Oms Llobet, professor de la Unitat d'Estratigrafia de la UAB.

CAL QUE PORTEU

Llibreta de camp, càmera fotogràfica, lupa i binocles. Els desplaçaments es faran amb vehicles particulars. Es pot portar el dinar o utilitzar els serveis de restauració de Cardona i Sant Llorenç de Morunys.

LLOC DE TROBADA

A les 9 del matí, a l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat (plaça Fèlix Figueras i Aragay, s/n; Olesa de Montserrat).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració, els alumnes de l'EPSEM-UPC i els veïns d'Olesa de Montserrat és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 9 a 15 h. Sessió teòrica inicial a Olesa de Montserrat. Itinerari i parades als termes d'Esparraguera, Monistrol, Castellgalí, Manresa, Súria i Cardona.

De 16 a 19 h. Visita del conjunt del Parc Cultural de la Muntanya de Sal, dins el recinte de les antigues instal·lacions de la Mina Nieves i de l'àrea museogràfica associada. Cloenda de la jornada als locals de la Fundació Cardona Històrica.

DIUMENGE

De 9 a 14.30 h. Inici a Cardona i parades als termes municipals de Solsona, Lladurs, Guixers i Sant Llorenç de Morunys. Caminada pels espais de Coll de Jou i la Creu del Codó.

De 15.30 a 16.30 h. Conclusions del curs. Torrada cap a Solsona per la carretera del pantà de la Llosa del Cavall.

El curs transcorrerà al llarg del sistema fluvial Llobretat-Cardener. El propòsit és fer una secció geològica de la Depressió Central, fent parada a punts d'interès geològic escollits, on professors i alumnes compartiran observacions.

3

FAUNA HERPETOLÒ- GICA DE CATALUNYA

DATES

26 i 27 d'abril de 2014

PROFESSORAT

Joan Maluquer Margalef, biòleg, Societat Catalana d'Herpetologia-ICHN i Josep Melero Sanchez, biòleg, Societat Catalana d'Herpetologia.

CAL QUE PORTEU

Salabret, lupa de camp, càmera fotogràfica, llanterna o frontal, botes d'aigua (si se'n té) i roba d'abric per a la sortida nocturna. Els àpats es faran al camp, tot i que el dissabte es podran utilitzar els serveis de restauració propers.

LLOC DE TROBADA

Dissabte, a les 10 h, a Can Jordà (Santa Pau, la Garrotxa), seu del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els habitants dels municipis de l'àmbit del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 10 a 14 h. Els amfibis de Catalunya: descripció, biologia i ecologia.

De 15.30 a 19.30 h. Els rèptils de Catalunya: descripció, biologia i ecologia.

De 21.45 a 23.45 h. Sortida nocturna (Estanys de Can Jordà).

DIUMENGE

De 9.15 a 16 h. Sortida de camp al sector de La Salut-El Far. Dinar de camp.

4

OBSERVACIÓ I IDENTIFICACIÓ D'ARÀCNIDS AL CAMP

DATES

10 i 11 de maig de 2014

PROFESSORAT

Eduardo Mateos Frías, professor del Departament de Biologia Animal de la Universitat de Barcelona.

CAL QUE PORTEU

Llibreta de camp, càmera fotogràfica amb possibilitat de macrofotografia, lupa de camp (comptafils). Tant el dissabte com el diumenge es dinarà al camp.

LLOC DE TROBADA

A les 10 h, al Centre de documentació del Museu Arxiu Municipal de Vilassar de Dalt, Masia de Can Banús (Marquès de Barberà, 9. Vilassar de Dalt, el Maresme).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN i els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 10 a 11 h. Sessió explicativa de la metodologia general del curs i les activitats del dia.

D'11 a 14 h. Activitats de camp: observació i identificació d'aràcnids en ambient forestal xeròfil.

de 14 a 15 h. Dinar de camp.

De 15 a 19 h. Activitats de camp: observació i identificació d'aràcnids en ambient forestal humit i bosc de ribera.

DIUMENGE

De 10 a 14 h. Activitats de camp: observació i identificació d'aràcnids en ambients humanitzats.

De 14 a 15 h. Dinar de camp.

De 15 a 18 h. Sessió de laboratori per observar detalls dels aràcnids recollits al camp. Resum de tot el que s'ha après durant el curs.

5

MOL·LUSCS MARINS DEL LITORAL DE LA PLANA.

APRENDRE A CENSAR LA BIODIVERSITAT

DATES

17 i 18 de maig de 2014

PROFESSORAT

Enric Forner i Valls, Ateneu de Natura.

CAL QUE PORTEU

Roba i equipament per treballar a la platja. Lupa de camp. Es pot portar el dinar o utilitzar els serveis de restauració de la zona.

LLOC DE TROBADA

A les 9.30 h, al Planetari de Castelló de la Plana (passeig Marítim, Grau de Castelló).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els de l'Ateneu de Natura és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 9.30 a 11 h. Introducció dels conceptes bàsics: biodiversitat, biocenosi, tanatocenosi. Introducció general al filum Mollusca i les classes més importants. Formació en la tècnica de la recollida de mostres d'una tanatocenosi.

D'11 a 15 h. Recollida de mostres a diverses platges de Castelló de la Plana.

De 16.30 a 18 h. Classificació del material recollit al matí.

De 18 a 20 h. Visita i recollida de mostres a la platja de les Goles del Millars (Almassora).

DIUMENGE

De 8.30 a 12 h. Censar una platja d'Orpesa i una altra dins de l'espai natural de Prat de Cabanes-Torreblanca.

De 12 a 15 h. Tornada al planetari i classificació del material de la platja amb testimoni i avaluació dels resultats dels assistents amb la mostra testimoni. Conclusions del curs, propostes d'investigacions individualitzades per als assistents interessats

6

OBJECTIUS I TÈCNIQUES EN LA CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT VEGETAL

DATES

24 i 25 de maig de 2014

PROFESSORAT

Marisa Alarcón Cavero i Juan José Aldasoro Martín, Institut Botànic de Barcelona, CSIC-ICUB.

CAL QUE PORTEU

El dinar de camp per dissabte.

LLOC DE TROBADA

A les 9 h, a l'Institut Botànic de Barcelona (Passeig del Migdia s/n, Parc de Montjuïc. Barcelona).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN i els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 9 a 14 h. Presentació i introducció. Els objectius de la conservació: per què cal protegir la biodiversitat, què cal protegir, el paper dels jardins botànics, les tècniques biològiques i moleculars. L'ADN. Tècniques moleculars més utilitzades: extracció i seqüenciació d'ADN, "Fingerprinting". Visita al laboratori de l'IBB.

De 14 a 15 h. Dinar de camp.

De 15 a 19.30 h. Què és la diversitat? Conceptes bàsics, les relacions entre espècies, la història de la biodiversitat. Visita al Jardí botànic. Tractament de dades de biodiversitat amb programes informàtics.

DIUMENGE

De 9 a 14.30 h. Què s'ha de conservar? Pràctiques: anàlisi de pol·len; diversitat genètica d'una determinada espècie. Com conservar la diversitat i per a què? Mapes de diversitat, estudis de demografia, protecció de les àrees amb major diversitat i endemisme. Exemples concrets de la importància de la conservació. Recorregut pel Jardí botànic.

7

TÈCNIQUES D'ESTUDI DE VERTEBRATS AL CAMP

DATES

30 i 31 de maig i 1 de juny de 2014

PROFESSORAT

David Guixé i Coromines, biòleg, Centre Tecnològic i Forestal de Catalunya.

CAL QUE PORTEU

Binocles i telescopi (si se'n té), llanterna o frontal, càmera, botes d'aigua (si se'n té), llibreta de camp, cinta mètrica petita i roba d'abric per les sortides nocturnes. Les nits de divendres i dissabte se soparà al camp, la resta d'àpats i l'allotjament es recomana fer-los al càmping El Solsonès.

LLOC DE TROBADA

A les 18 h, al Centre Tecnològic i Forestal de Catalunya (Carretera de Sant Llorenç de Morunys, km. 2, en direcció al Port del Comte. Solsona, el Solsonès).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els del GNS és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DIVENDRES

De 18 a 21 h. Instal·lació de trampes.

De 21 a 24 h. Estudi d'amfibis i ratpenats.
Sopar de camp.

DISSABTE

De 8 a 12 h. Control de captures de micromamífers, anellatge d'ocells i prospecció d'amfibis i rèptils.

De 12 a 18 h. Dinar i descans.

De 18 a 24 h. Instal·lació de trampes, censos de grans mamífers i rapinyaires. Estudi nocturn d'amfibis, grans mamífers i ratpenats. Sopar de camp.

DIUMENGE

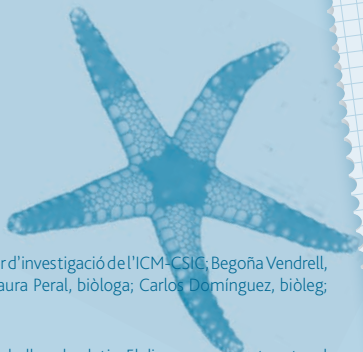
De 8 a 12 h. Control de captures de micromamífers, anellatge i censos d'ocells.

De 12 a 14 h. Trampeig fotogràfic.

8

EL MAR A FONDS

EXPERIMENTAR ARRAN DE COSTA

DATES

7 i 8 de juny de 2014

PROFESSORAT

Josep-Maria Gili, professor d'investigació de l'ICM-CSIC; Begoña Vendrell, biòloga i antropòloga; Laura Peral, biòloga; Carlos Domínguez, biòleg; Jordi Grinyó, biòleg.

CAL QUE PORTEU

Roba i equipament per treballar a la platja. El diumenge, es pot portar el dinar o utilitzar els serveis de restauració del CosmoCaixa.

LLOC DE TROBADA

A les 9 h, a la cala de Sant Francesc, de Blanes (la Selva).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN i els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 9 a 14 h. Treball experimental de camp i de recollida de mostres: identificació bàsica de la flora i feina marina del litoral Mediterrani; estudi del plàncton marí, estris, metodologies i identificació; estudi de la relació hàbitat diversitat mitjançant l'estudi dels organismes associats a les algues de la costa; la vida a la sorra, treball experimental per analitzar la colonització i la biodiversitat;) la successió ecològica al medi marí, colonització i estudi de la fauna i flora del "fouling"; estudi de la vida microbiana.

DIUMENGE

De 9 a 20 h. Laboratori del CosmoCaixa Barcelona. Estudi i anàlisi de les mostres recollides al camp el dia anterior.

9

LA REINTRODUCCIÓ DEL VOLTOR NEGRE ALS PIRINEUS

DATES

14 i 15 de juny de 2014

PROFESSORAT

Alex Millet Sargatal, tècnic de fauna de la Fundació Catalunya-La Pedrera.

CAL QUE PORTEU

Llibreta de camp i binocles. Es pot portar el dinar o utilitzar els serveis de restauració d'Alinyà. Pel que fa a l'allotjament i àpats es recomana la fonda Ca la Lluïsa, Llobera, Alinyà. Per a certs desplaçaments, si no es disposa de prou vehicles tot terreny, caldrà utilitzar els serveis d'un taxi local.

LLOC DE TROBADA

A les 10 h, a La Rectoria, centre de visitants i agrobotiga (Plaça del Ball Pla. Alinyà, Alt Urgell).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN i els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 10h a 10.30 h. Arribada i benvinguda.

De 10.30 a 13.30 h. Sessió teòrica a l'Aula Campus Universitari El Ribatell: les reintroduccions a Catalunya; el projecte de reintroducció del voltor negre: metodologia, treballs i resultats.

De 13.30 a 14.30 h. Visita al magatzem i cambra frigorífica del projecte. Preparació del menjar per a l'abocament del dia següent.

De 16.30 a 19.30 h. Visita de camp a les infraestructures del projecte: volader i punt d'alimentació suplementària.

DIUMENGE

De 9 a 10 h. Organització del projecte de reintroducció del voltor negre: entitats implicades, relacions entre entitats, autoritzacions, gestió dels punts d'alimentació suplementària, etc.

De 10 a 14 h. Abocament de recursos tròfics al punt d'alimentació suplementària. Control, cens i ràdioseguiment.

De 16 a 19 h. Visita a les infraestructures del "hacking" i nius artificials.

10

L'ESTUDI DELS LEPIDÒPTERS DE CATALUNYA

DATES

21 i 22 de juny de 2014

PROFESSORAT

Jordi Dantart Puig, biòleg, Societat Catalana de Lepidopterologia.

CAL QUE PORTEU

Roba d'abric per les pràctiques nocturnes i, si es considera oportú, una cadira plegable i ulleres de protecció per a la utilització de llums que emeten radiació ultraviolada. Es pot portar el dinar o utilitzar els serveis de restauració de la zona. El sopar del dissabte serà al camp.

LLOC DE TROBADA

A les 10 h, a la Fundació Castell de Sanaüja (Carrer del Castell s/n. Sanaüja, la Segarra).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració, els del Centre Municipal de Cultura de Cervera i l'Associació Espai Llobregós és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 10 a 14 h. Sortida pràctica per familiaritzar-se amb els lepidòpters d'activitat diürna: diferenciació de les principals famílies i espècies; coneixement de la seva biologia.

De 16 a 19 h. Sessió teòrica sobre els lepidòpters diürns i nocturns. Observació del material recollit el matí (ous, larves, pupes).

De 21 a 24 h. Col·locació de trampes tipus Heath i esquers. Muntatge d'un llum de vapor de mercuri. Sopar de camp. Reconeixement de les famílies i espècies que es capturin.

DIUMENGE

De 10 a 14 h. Sortida pràctica de reconeixement d'espècies i per mostrar com es fa el seguiment de papallones segons la metodologia BMS.

De 15.30 a 17.30 h. Avaluació de les dades obtingudes.

PLANTES D'ALTA MUNTANYA

DIVERSIFICACIÓ EN UN MEDI LIMITAT, COMPLEX I DINÀMIC

DATES

28 i 29 de juny de 2014

PROFESSORAT

Josep Maria Ninot, Universitat de Barcelona.

CAL QUE PORTEU

Bloc de notes, lupa de camp, càmera fotogràfica, bosses de plàstic o de paper per recol·lectar material vegetal i equipament adequat per l'alta muntanya. Els dos dies es dinarà al camp, motiu pel qual caldrà portar tot el necessari.

LLOC DE TROBADA

A les 10 h, la Casa del Parc d'Espot (Sant Maurici, 5. Espot, el Pallars Sobirà).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les que té acords de col·laboració i els habitants dels municipis del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 10 a 12 h. Presentació del curs. Sessió teòrica. La flora d'alta muntanya.

De 12 a 14 h. Sessió de camp a la ribera de l'Escrita. Estatge altimontà: flora mediterrània de prats mesòfils i xeròfils, matollars i boscos.

De 14 a 14.30 h. Dinar de camp.

De 14.30 a 19 h. Sessió de camp a Sant Maurici i estany de Ratera. Estatge subalpí: pinedes i avetoses, matollars d'alta muntanya, prats subalpins, herbassars i vegetació higròfila.

De 19.30 a 21 h. Taller: taxonomia i identificació de plantes.

DIUMENGE

De 9 a 13 h. Sessió de camp a la Creu d'Eixol. Estatge subalpí: pinedes de pi negre, landes i prats.

De 13 a 14 h. Taller: anàlisi de la vegetació.

De 14 a 14.30 h. Dinar al camp

De 14.30 a 17 h. Sessió de camp a la coma dels Estanyets. Estatge alpí calcari: prats discontinus, vegetació de roquissars, pedrusques i congesteres.

De 17 a 18.30 h. Taller: morfologia funcional.

12

ELS MACROINVERTEBRATS DE LES AIGÜES DOLCES

TAXONOMIA, BIOLOGIA I ECOLOGIA

DATES

5 i 6 de juliol de 2014

PROFESSORAT

Pere Luque, biòleg, Museu de les Terres de l'Ebre; Raul Escosa Serrano, director de l'Àrea de Serveis del CODE; Montse Masia i Pons, cap de l'Àrea de Control de Plagues del CODE.

CAL QUE PORTEU

Calçat adequat per moure's per zones amb aigua, repel·lent d'insectes i lupa de camp. Es pot portar el dinar o utilitzar els serveis de restauració de la zona.

LLOC DE TROBADA

A les 10 h, al Museu de les Terres de l'Ebre (Carrer Gran Capità, 34. Amposta, el Montsià).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les que té acords de col·laboració i els habitants de les Terres de l'Ebre és de 38 €, per als altres inscrits és de 64 €.

DISSABTE

De 10 a 14 h. Taxonomia, biologia, ecologia i mètodes d'estudi dels principals grups de macroinvertebrats aquàtics.

De 16 a 17 h. Els macroinvertebrats com a bioindicadors.

De 17 a 20 h. Sortida de camp a l'Encanyissada i als Ullals de Baltasar (delta de l'Ebre).

DIUMENGE

De 9 a 13 h. Sortida de camp al riu Algars i altres zones humides del Parc Natural dels Ports.

De 15 a 18 h. Sortida de camp al riu Ebre.

ALTRES CURSOS

ORGANITZATS PER LES
SOCIETATS ADHERIDES
A LA INSTITUCIÓ CATALANA
D'HISTÒRIA NATURAL

CONSORCI PER A LA PROTECCIÓ I LA GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT

- **CURS DE CAMP D'IDENTIFICACIÓ DE CANTS I RECLAMS.**
Dissabte 22 de febrer de 2014, de 16 a 21 h a l'Espai
Natural del Remolar – Filipines.,
Punt de trobada: barrera de la Vidala amb el vehicle, a les
15.45 h.
- **CURS DE CAMP D'IDENTIFICACIÓ D'OCELLS A LES PINEDES.**
Dissabte 22 de març de 2014, de 7 12 h, a l'Espai Natural
del Remolar – Filipines. Punt de trobada: barrera de la
Vidala amb el vehicle, a les 6.45 h.

PROFESSOR: Ferran López, ornitòleg.

Preu del curs 10 € per persona.

Cal ser molt puntuals. Adreçades a majors de 14 anys.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Telèfon: 93 479 32 01

Web: http://www.deltallobregat.cat/pdf/Activitats_Hivern_2014.pdf.

»» HI COL·LABOREN

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Parc Natural
de la Zona Volcànica
de la Garrotxa

Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici

Institut
de Ciències
del Mar

»» AMB EL SUPORT

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

»» ORGANITZA

CARRER DEL CARME, 47 • 08001 BARCELONA
TELÈFON 933 248 582 • FAX 932 701 180
A/e: ichn@iec.cat • A/i: <http://ichn.iec.cat>